

Inskriften var enligt B. 903:

turno · rispi · sten · pasi : eftir · ustn · sin · brupur ·
 5 10 15 20 25 30 35

Runan **o** har formen **þ** och **a** **ʀ** som på Rök-stenen; **a** förekommer blott i **pasi**, som på Rök-stenen skulle tecknas **þosi**.

Kvinnonamnet **turno**, vars **o** utmärker nasalerat *a*, förekommer icke annorstädes. Till sin byggnad påminner det om det rätt vanliga fsv. mansnamnet *Thyrner*, vartill lat. ack. *Thurnonem* SD I 224 (c. 1225), s. 292 utvisar en svag biform. Ett fem. till detta borde emellertid börja med runan **p**, och det kunde ju tänkas, att **turno** vore felläsning för **purno**. Annars må erinras om **tur**[bio]**rn** Ög. 151 Furingstad för **purbior**n. Namnet **ustn** är förkortning för *Östēn*.

Fonetisk transskription: *T(h)yrnq rēsþi stēn þænsi æftir Östēn sin brōður.*

Översättning: Tyrna reste denna sten efter Östen, sin broder.

197. Sö(de)rby kyrka, Mjölby sn, Vifolka hd.

Pl. LXVIII. Fig. 3.

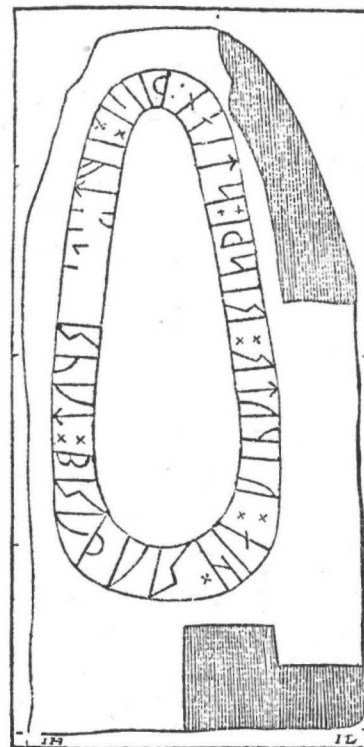
Litteratur: B. 899; L. 1170; W. 138; *Ransakning* 1667—1684; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 77; P. A. Säve, *ATS*. I, s. 92; *Reseber.* 1861, s. 62, teckn.; E. Ihrfors, *Ostrog. sacra*, s. 12, teckn.

Ransakning 1667—1684 uppger, att »i Kyrkodören ligger een stoor rytat gråsteen» och B. 899 och Broocman anger den som tröskelsten, P. A. Säve däremot som befintlig i (östra) kyrkogårdsmuren, till en del i jorden, såsom jag ock fann den 1894. Nu står stenen rest på norra delen av kyrkogården 25 steg från muren, ställd på en sten och med dubbar framför samt stödd med järnstänger mot en sten bakom.

Runstenens längd, dess forna höjd, är 2,64 m, största bredden 1,10 m. Slingans bredd är 13 cm. Ämnet är rödaktig granit.

Inskriften utgöres av vänderunor i slutna slinga. Skiljetecknen äro kolon av sneda kors, men framför **brupur** finnes blott det nedre.

I **uikut** är vänstra bistaven på **t** 4 cm, den högra 6 cm. I **rispi**, **stina** och **pisi** är nedre staven på **s** förlängd till övre linien. Uti **iftir** är nedre staven av **t**, övre av **i** och högra sidan av **r** borta ävensom i **purkut** runorna **pu**, vilka runor även saknas i B 899; av **p** finnes dock upptill 3 cm. I **brupur** gå bistavarne av de båda **r** icke ned till linien, det första **u** står nästan på staven till **p**. I **sin** går första staven i **s** tvärs över raden, den andra slutar 5 cm från nedre linien men höjer sig 3,5 cm över mellanstrecket utan att nå övre linien.

B. 899.

Inskriften är alltså följande:

* uikutr * rispi * stina * pisi * iftir * [pu]rkut * brupur * sin
 5 10 15 20 25 30 35 40

Namnet **purkut** motsvaras av fsv. *Thorgut*, *Thorgot* och namnet **uikutr** bör alltså återgivas *Vigotr*, vilket namn icke synes vara uppvisat i yngre fsv.

Översättning: Vigot reste dessa stenar efter Torgot, sin broder.

198. Normlösa klockargård, Vifolka hd.

Pl. LXIX. Fig. 1.

Litteratur: W. 119; P. A. Sävje, *ATS*. I, s. 88; *Reseber.* 1861, s. 54, teckning; C. F. Nordenskjöld, *ÖFT*. I, s. 50; *Reseber.* 1871, s. 102, teckn.; E. Ihrfors, *Ostrog. sacra*, s. 11, teckn.

Runstenen, av röd kalksten, låg vid mitt besök 1888 som nedersta trappsteg i uppgången till övervåningen i gamla klockargården med den långsida synlig, som innehåller slutet av inskriften. Hällen bröts ut ur trappan, och motsatta långsidan med inskriftens början blottades.

Vid inläggningen i trappan har hällens ena ända avslagits, varigenom inskriftens mellersta del gått förlorad.

Hällens längd är 76 cm efter sidan med inskriftens slut, 68 cm efter den andra. Bredden är 44 cm, den ristade sidans 35 cm, enär hällens kant sluttar. Runornas höjd 8—10 cm.

Runorna stå längs stenens kanter med spetsen inåt stenen, genom linier skilda från mittytans upphöjda ornament, de äro nötta av tramp på den förut synliga sidan, djupa och tydliga på den nyss blottade.

A. Inskriftens början: **uluf : auk : pa**— B. Inskriftens slut: — **sin * ir buki * i * urauapi**
 Framför **sin** har kolon funnits men blott övre punkten är i behåll. Mellan **ir** och **buki** finnes intet skiljetecken; **u** har ingen prick. I **urauapi** äro **ura** mycket nötta, **pi** står under det föregående **a**, skilt genom en linie därifrån.

Namnet **uluf** är ett kvinnonamn, fsv. *Olof*, *Oluf*, isl. *Álof*, *Ólof*, som motsvarar mansnamnet Olov. Troligen utgör **pa**- återstod av **pa[u]**, nom. plur. neutr. *þǫ*, varigenom kvinnonamnet sammanfattats med ett följande mansnamn, namnet på den man, jämte vilken hon ägnat minnesvården åt den avlidne. I vilket förhållande hon stått till denne, kan nu icke avgöras; hon kan ha varit hans hustru, som jämte sin son, eller hans dotter, som jämte sin man eller bror låtit göra minnesvården. Då så mycket felas av inskriften, måste stenen ha varit mer än dubbelt så lång som nu.

Ortnamnet **i * urauapi** är samma namnform som fsv. *Örawadh* SD. ns I, 426 (1405; V. Stenby sn, Ög.), som ock nämnes SRP. n. 827 (1368), men Örevad i Älvestads sn, som inskriften måste åsyfta, tyckes icke vara nämnt i fsv. form.

Översättning: Olov (kvinnonamn) och - - - (reste denna sten efter N. N., fader) sin, som bodde i Örevad.